

Eingin hevur biðið nakran gjørt árinsskanningina!

Vid eystara endan av Eiðisvatni hevur verið eitt ærgi, t.e. eitt setur. Har er funnin leivd av svorði. Arne Thorsteinsson, landsforfrøðingur, sigur, at skal vatn-orkuútbyggingin gerast, má gravast har fyrst

Líkt er til, at hvørki landsstýrið, yvirfriðingarnevndin ella SEV hevur biðið nakran gera tað nógv umtalaðu árinsskanningina, sum er neyðug og ynskt, í sambandi við ta umfevnandi vatnorku-útbyggingina hjá SEV. Hósdagin í síðstu viku upplýsti Sosialurin, at Fróðskaparsetrið hevði ikki fingið nakra áheitan um at gera hesa skanningina, hóast granskarar á Fróðskaparsetrinum ætla at fara at gera eina slíka skanning.

Upplýsingar, Sosialurin nú hevur fingið, benda á, at eingin hevur biðið nakran um at gera eina árinsskanning.

Men sum vit hava upplýst áður, so hevur yvirfriðingarnevndin fyrri ikki so langari tíð síðani biðið fyra stovnar at koma við hvør sínum ummæli í samband við ta ætlaðu vatnorku-útbyggingina.

Spurningin, um yvirfriðingarnevndin so fer at

taka støðu út frá hesum ummælunum, og ikki fer at biða eftir árinsskanningini, sum ikki kann setast í verk fyrr enn næsta ár, hava vit ikki fingið svaraðan.

Tað er annars yvirfriðingarnevndin, sum hevur ynskt at fáa árinsskanningina gjørd, tí nevndin metti seg ikki hava nakað støði at taka støðu á.

Ti spurdi yvirfriðingarnevndin longu í 1980 landsstýrið, um hvør skuldi gjalda hana, og í juni 1981 svarar landsstýrið, at tað skal SEV.

Men hvør skal seta hana í verk?

Tað er ikki eydnast at fáa nakað greitt svar til tann spurningin!

Klæmint Weihe, virkandi stjóri í SEV, upplýsir, at SEV hevur ikki biðið nakran gera árinsskanningina. Hann visir á, at SEV hevur ikki sagt, at ein slík skanning skal gerast, men visir á skriv frá Orkuraðnum, sum Sosialurin eisini visti til í síðsta hósdagsblaði, har

kanningar, sum neyðugar eru at gera yvir eitt ár, eru nevndar.

Formaðurin í yvirfriðingarnevndini er burturstaddur, men tveir av limunum í nevndini,

Janus Kamban og Arne Thorsteinsson, hava ikki ta fatan, at yvirfriðingarnevndin hevur biðið nakran gjørt ta umtalaðu árinsskanningina, men teir visa til tey ummælini, yvirfriðingarnevndin hevur biðið Fróðskaparsetrið, Fornminnisavnið, Fiskirannsóknarstovuna og landbúnaðarraðgevan koma við.

Eitt ærgi verið við Eiðisvatn

Fiskirannsóknarstovna og Fróðskaparsetrið upplýstu í síðstu viku, at hesir stovnarir hava ikki gjørt ummælini enn.

Arne Thorsteinsson, landsforfrøðingur, sigur, at Fornminnisavnið hevur heldur ikki gjørt sitt ummæli enn.

Arne Thorsteinsson sigur, at við Eiðisvatn eru vanlig «kultur-fenomen», sum eru við øll vøtn. Men harafturat er eitt «ærgi» við Eiðisvatn. T.e. eitt setur, sum hevur verið inn við Argisá við eystara endan á vatninum.

Leiðarin á Fornminnisavninum sigur, at verður avgjørt at fara undir eina vatnorkuútbygging við Eiðisvatn, má ein útgrevstur gerast áðrenn. Higartil er bert ein registrering gjørd á staðnum.

Einaasta leivd av svorði, funnin er í Føroyum, er funnin við Eiðisvatn í torvskurði. Talan er um ein knapp av einum svorði.

Alt fleiri søkja um lán til umbygging

Talið av lánum til nýbygd sethús minkaði í fjór

Ein av peningastovnunum metti í ársfrágreiðing síni, at talið av nýbygdum sethúsum var í minking. Leggja vit ársfrágreiðingina hjá Húsálansgrunninum til grund, so er talið av útgoldnum lánum til nýggj sethús minkað.

Húsálansgrunnurin lat lán til 303 nýggj sethús í fjór. Hetta er minni enn roknskaparárið fyrri. Húsálansgrunnurin metir, at orsøkin er hon, at stórar byggingar eru í gerð og byggingin ikki liðug enn.

Tey flestu húsini, sum eru bygd seinastu árin, eru undir 120 kvm. Av teimum 303 lánunum, grunnurin veitti, eru 68 pst. til hús undir 120 kvm., meðan 32 pst. eru til hús yvir 120 kvm. Árið fyrri vóru töluni ávikavist 57 og 43 pst.

Er talan um minking í nýbyggingum er aftur imóti talan um vøkstur í umsóknum og lánsveitingum til umbyggingar, bjálving, útskiptan av klæd-

ningi, vindeygum o.t.l.

Talið av hesum lánunum er 178. Lánsupphæddin er avmarkað til millum ein triðing til helvt av umbyggingarkostnaðinum. Ti er lánsmarkið í mesta lagi 45.000 kr.

Við endan av mars hevði Húsálansgrunnurin tilsamans útgoldið 198,7 mill. kr. í lánum. 26,4 mill. kr. eru afturgoldnar í avdrátti og fult afturgoldnum lánun.

Eins og vanligt fekk grunnurin 10 mill. kr. frá landskassanum í fjór. Við teimum er stovnsfæði nú komið upp í 75,4 mill. kr. Í tiltaksgrunninum eru 30 mill. kr. Soleiðis er eiginpeningurin 105,4 mill. kr. Seinasta roknskaparár lanti grunnurin 28,2 mill. kr. Rakstraravlopið var 6,6 mill. kr.

Húsálansgrunnurin hevur higartil ikki verið forur fyrri at veita lán til grundstykkir ella byggingar, sum ein grein í lóginu annars sigur.

jo-mo

Nónhamar á royndartúr

Nónhamar var liðugur á Skála Skipasmiðju mikudagin í farnu viku, og fór beinanvegin á ein isfiskatúr undir Føroyum fyrri at vita, hvussu hann roynist. Um hann roynist væl, er ætlanin at hann skal ein túr eystureftir.

Enn er ikki gjørt upp, hvussu nógv umvælingin á Skála hevur kostað. Men umvælingin hevur verið rættluga umfevnandi. Hon er gjørd, tí arbeiddi á tí norsku skipasmiðjuni, A. M. Liaaen, var úr

illa hondum greitt.

Arbeiddi hevur fevnt um upprættan av sentralkervinum, útskiptan av tí elastisku koplingini millum kervið og motorin og uppsetan av eini stuðulslegu frammanfyrri elastisku koplingina, tí hon tyngdi ov nógv niður á aksulin. Harafturat er ein pumpuskipan í samband við flutningsbondini á arbeiddeskinum broytt.

Sambært tí, sum vit hava frætt, hevur Nónhamar nú roynst væl.

Búnaðarmenn hava vitjað skotskar garðar

Fiskamjøl roynist væl sum iskoyti til vanligt stráfóður á gørdum í Skotlandi, men snævert mark er fyrri, hvussu nógv dýrin kunnu fáa, ti fáa tey ov nógv, so fáa tey ov nógv fitievni.

Hetta fingi búnaðarmenn at vita á aðalfundinum hjá Føroya Búnaðarfelag friggjadagin.

Umframt ta føstu dagskránni fyrri aðalfundin greiddi Hanus Wardum frá tí, hann sjálvur, Pritleif Joensen og Dánjal P. Højgaard høvdu fingið

greitt frá á eini ferð í Skotlandi. Sildaverksmiðjan Havsbrún bjóðaði teimum til ferðina, fyrri at fáa at vita, hvussu fiskamjøl roynist hjá skotskum bóndum.

Men hetta var ikki einasta frásøgnin. Ein dani helt eisini fyrilestur — um føðsluevni, hvussu dýrin niðurbóta tey og gera sær gang burtur úr teimum.

Hetta var ein ógvuliga áhugaverdur fyrilestur, sum allir luttakararnir fingi nógv burturúr, upplýsir formaðurin í Føroya Búnaðarfelag, Hanus Johannesen, í Miðstovuni í Trøðum.

Spurdur um, hvussu dýrin fáast at eta fiskamjøl, sigur Hanus Jo-

hannesen, at tað er ein trupulleiki at fáa tey at eta tað. Hesin spurningurin var eisini reistur á fundinum. M.a. varð skotið upp t.d. at blanda fiskamjøl upp í fódursirop fyrri soleiðis at fáa dýrin at eta.

Afturvaldir

Tveir av teimum seks nevndarlimunum vóru á vali á aðalfundinum, Petur Karl av Rana, í Trongisvág, og Petur Klementsén, á Sandi. Bæði vóru nærum einmælt afturvaldir.

Sum tiltaksmann fyrri teir báðar valdi fundurin Jógvann Joensen, á Trollesnesi, og Cornelius Reinert,

í Kaldbak.

Grannskoðararnir, Dánjal P. Danielsen og Demmus Hentze, vóðu bæði afturvaldir.

Nevndin í búnaðarfelagnum telur seks limir. Tveir eru á vali annaðhvørt ár. Næsta ár eru Hanus Johannesen, sum hevur verið formaður í nógv ár, og Tumas Joensen, á Kjalnesi, á vali.

Um 50 limir vóru á fundinum. Harafturat vóru nakrir innbodnir gestir við.

Búnaðarfelagið hevur skrivstovu- og goymsluhøli Yviri við Strond. Har starvast trý fólk.

jo-mo